

Sygn. akt I ACa 925/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2023 roku

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Bazelan
Sędzia	SA Ewa Popek
Sędzia	SA Agnieszka Jurkowska –Chocyk

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2023 roku w Lublinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w S.

przeciwko M. R. (1) i K. R.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 31 maja 2022 roku, sygn. akt (...)

oddala obie apelacje;

zasądza od pozwanych M. i K. R. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 4050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt I ACa 925/22

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 maja 2022 roku Sąd Okręgowy w S.:

uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umowę majątkową dotyczącą nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), stanowiącej zabudowaną działkę oznaczoną nr (...) położoną w S. przy ul. (...), zawartą pomiędzy małżonkami M. R. (1)

i K. R. w dniu (...) roku przed notariuszem M. R. (2) A Nr (...), w celu ochrony przysługującej powodowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. od pozwanej M. R. (1) wierzytelności wynikającej z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia (...) roku wydanego w sprawie sygnatura akt (...) w całości - to jest co do kwoty

91.977 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od powyższej kwoty od dnia 11 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztami sądowymi w wysokości 3.855,75 zł;

zasądził od pozwanych M. R. (1) i K. R. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 11.780 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

nie obciążył pozwanych M. R. (1) i K. R. pozostałymi kosztami sądowymi.

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy ustalił, że w dniu (...) roku M. R. (1) i U. K. (1) zawarły przed notariuszem A. M. umowę działu spadku i zniesienia współwłasności. Zgodnie z treścią tej umowy (§ 2) własność nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów (...), nabyła M. R. (1) zobowiązując się jednocześnie do spłacenia U. K. (1) kwotą 126.875 zł w terminie do 10 czerwca 2011 r. Jednocześnie w § 3 umowy U. K. (1) oświadczyła, że część przysługującej jej spłaty, tj. kwotę 5.000 zł, otrzymała od współwłaścicielki w dniu zawarcia umowy. Następnie M. R. (1) została wpisana w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla w/w nieruchomości jako jej właścicielka. M. R. (1) nie zapłaciła U. K. (1) w umówionym terminie kwoty 121.875 zł (niesporne). W związku z tym w dniu (...) r. U. K. (2) zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umowę powierniczego przelewu wierzytelności, na mocy której przeniosła na Spółkę przysługującą jej wobec M. R. (1) wierzytelność z tytułu pozostałej części spłaty w kwocie 121.875 zł wraz z odsetkami zgodnie z postanowieniami umowy o dział spadku i zniesienie współwłasności z dnia (...) r. wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami. U. K. (1) oświadczyła nadto, że w dniu przelewu wierzytelności nie posiada wobec dłużnika żadnych zobowiązań, które mogłyby być przedmiotem wzajemnych potrąceń. Strony ustaliły, że w przypadku zapłacenia wierzytelności przez dłużnika lub stronę trzecią bezpośrednio na rzecz cedenta lub wskazanego przez niego podmiotu, cedent niezwłocznie zawiadomi o tym zdarzeniu i przeleje w ciągu 3 dni na rachunek bankowy powiernika umówione wynagrodzenie. Jak wynika z treści § 6 umowy strony uzgodniły, że umowa wygaśnie z chwilą zwindykowania wierzytelności i wypłacenia cedentowi należności lub oświadczenia powiernika, że nie jest on w stanie jej zwindykować. Strony zawarły także dodatkowe porozumienie oświadczając zgodnie, że dokonały przelewu wierzytelności w trybie art. 509 k.c., w którym jako zbywcę wskazano U. K. (1) a jako nabywcę (...) Spółkę z o.o. z siedzibą w S., przy czym zbywaną wierzytelność określono na kwotę 121.875 zł plus odsetki, podając jednocześnie, że wynika ona z aktu notarialnego Rep. A nr (...). M. R. (1) została zawiadomiona o przelewie wierzytelności w sierpniu 2011 r. i wezwana do zapłaty.

Następnie Spółka (...), wystąpiła przeciwko M. R. (1) do Sądu Okręgowego w S. z powództwem o zapłatę kwoty 121.875 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty. Sąd Okręgowy w S. wydał w sprawie (...) nakaz zapłaty

w postępowaniu nakazowym, od którego M. R. (1) wniosła zarzuty. Wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia (...) r. w sprawie

(...) powyższy nakaz zapłaty został utrzymany w mocy w części, tj. co do kwoty 91.977 zł należności głównej i odsetek od tej kwoty. Apelacja M. R. (1) od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia (...) r. wydanym w sprawie (...).

M. R. (1) i K. R. są małżeństwem od 2004 r. Pozostawali nieprzerwanie w ustroju majątkowej wspólności małżeńskiej. Dnia (...) r. zawarli przed notariuszem M. T. umowę. Zgodnie z jej treścią rozszerzyli oni wspólność ustawową na wszystkie nieruchomości nabyte przez każde z nich po dacie zawarcia związku małżeńskiego tj. po dniu 12 czerwca 2004 r. a przed datą 31 grudnia 2011 r. na podstawie umów o dział spadku i zniesienie współwłasności. Zgodnie z § 3 aktu notarialnego, na skutek zawarcia umowy majątkowej do wspólności majątkowej weszła nieruchomość położona w S. przy ul. (...), złożona z działki nr (...) objęta KW (...) a nabyta przez M. R. (1) na podstawie umowy o dział spadku i zniesienie współwłasności objętej aktem notarialnym z dnia (...) r.

Na podstawie tej umowy w księdze wieczystej nr (...) jako właściciele na zasadach wspólności umownej majątkowej małżeńskiej rozszerzonej wpisani zostali M. R. (1) i K. R..

Na podstawie wyżej opisanych orzeczeń Sądu Okręgowego w S.

i Sądu Apelacyjnego w Lublinie zaopatrzonych w klauzulę wykonalności powodowa spółka wszczęła przeciwko M. R. (1) postępowanie egzekucyjne, które prowadził Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. M. Z. pod sygn. (...). Komornik w dniu 25 listopada 2015 r. zawiadomił powódkę, że postępowanie egzekucyjne będzie umorzone, gdyż czynności terenowe przeprowadzone pod adresem wskazanym jako miejsce zamieszkania dłużnika okazały się bezskuteczne.

Przed Sądem Okręgowym w S., pod sygnaturą akt (...) toczyło się postępowanie z powództwa M. R. (1) przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wyroku Sądu Okręgowego

w S. w sprawie sygn. akt (...), w związku z zawarciem pomiędzy M. R. (1) a U. K. (1) ugody z dnia (...) r.

i wygaśnięciem wierzytelności w całości. Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2017 r. powództwo zostało oddalone podobnie jak apelacja powódki

Zgodnie z treścią ugody z dnia (...) r., M. R. (1)

i U. K. (1), oświadczyły, że przysługują im wzajemne wierzytelności: M. R. (1) w kwocie 155.055,88 zł opisane i wyszczególnione

w wezwaniu z dnia 15 grudnia 2014 r., a U. K. (1) w kwocie 91.977 zł wynikające z aktu notarialnego z (...) r. i potwierdzone wyrokami Sądu Okręgowego w S. i Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawach (...) i (...). Strony ugody dalej oświadczyły, że w celu polubownego załatwienia sporu M. R. (1) zapłaciła w dniu ugody U. K. (1) kwotę 5.000 zł, a zapłata tej kwoty w całości zaspokaja wszelkie roszczenia pomiędzy stronami.

Powodowa Spółka aktualnie po raz kolejny wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko M. R. (1), które jest prowadzone przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. T. W., pod sygnaturą (...). Wierzytelność Spółki nie została zaspokojona przez M. R. (1) (niesporne).

Zdaniem Sądu Okręgowego nie budziły wątpliwości dowody z dokumentów, stanowiące podstawę poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych. Nie były one również kwestionowane przez strony postępowania. Sąd pominął wnioski dowodowe strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z dokumentów oraz z zeznań świadka U. K. (1), albowiem wobec treści dokumentu przelewu wierzytelności oraz orzeczeń sądowych, wnioskowane dokumenty jak i ewentualne zeznania świadka w postępowaniu, którego podstawę stanowi art. 527 k.c., nie miały znaczenia.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne. Podniósł, że strona powodowa wykazała, wynikające z art. 527 k.c. przesłanki, nakazujące jego uwzględnienie w całości. Wskazał, że powyższa regulacja ma na celu ochronę interesów wierzyciela na wypadek nielojalnego, nieuczciwego postępowania dłużnika, który z pokrzywdzeniem wierzyciela wyzbywa się składników swego majątku na rzecz osób trzecich lub majątek ten obciąża, zaciągając kolejne zobowiązania i w ten sposób stwarza lub pogłębia stan swojej niewypłacalności. Konstrukcja powyższa, oparta jest na względnej bezskuteczności czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela. Ochrona, którą skarga pauliańska ma zapewnić wierzycielowi, daje mu możliwość kwestionowania krzywdzącej go czynności prawnej, celem uznania jej za bezskuteczną wobec niego. W razie uwzględnienia tego żądania przez sąd, wierzyciel uzyskuje możliwość dochodzenia zaspokojenia od osoby trzeciej, będącej stroną czynności prawnej uznanej za bezskuteczną wobec skarżącego, z ograniczeniem do przedmiotów majątkowych, które wskutek zaskarżonej czynności wyszły z majątku dłużnika lub do niego nie weszły.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwani konsekwentnie zarzucali, iż na skutek ugody zawartej pomiędzy U. K. (1) a M. R. (1) w dniu

(...) r. wygasła wierzytelność wynikająca z wyroku Sądu Okręgowego w S. w sprawie (...). Podniósł, że umową powierniczego przelewu wierzytelności z dnia (...) r. U. K. (1) będąca wierzycielką M. R. (1), jako cedentka zbyła na

rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. wierzytelność przysługującą jej wobec M. R. (1). Podniósł, że powierniczy przelew wierzytelności, nie został uregulowany w kodeksie cywilnym i w tej sytuacji zasadnicze znaczenie mają poszczególne postanowienia takiej umowy.

Wskazał, że z zawartego przez strony tego samego dnia co przelew powierniczy oświadczenia wynika ponad wszelką wątpliwość, że dokonują one cesji omawianej wierzytelności, w rozumieniu art. 509 k.c., co zdaniem Sądu Okręgowego nie może być rozumiane inaczej i powodować innego skutku

w sferze prawa niż ten, że nabywcą wierzytelności z umownego działu spadku

i zniesienia współwłasności do określonej kwoty i odsetek stała się powodowa Spółka, o czym pozwana została zawiadomiona już w 2011 r. Umowa ta, a co za tym idzie, także skuteczność nabycia wierzytelności były już przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w S. w sprawie sygn. (...), na mocy którego prawomocnie zasądzono na rzecz powódki określoną kwotę z odsetkami

i kosztami. Podniósł, że ugoda z dnia (...) r. zawarta pomiędzy M. R. (1) a U. K. (1), nie mogła bowiem wyrzec wobec powódki skutku polegającego na wygaśnięciu wierzytelności. Wierzytelność ta bowiem, w dacie zawarcia ugody znajdowała się w majątku powódki a nie ugadzającej się U. K. (1). Oceny tej nie zmienia zawarty w treści dokumentu ugody zapis, zgodnie z którym pozwana, która co należy dodać dysponowała wobec U. K. (1) wyższą wierzytelnością do potrącenia, zapłaciła jej kwotę 5.000 zł. W świetle powyższego w ocenie Sądu Okręgowego powodowa Spółka nieprzerwanie posiada względem pozwanej M. R. (1) wierzytelność wynikającą z wydanego na jej korzyść, prawomocnego wyroku o zapłatę. Kwestia powyższa była już poddawana analizie przez Sąd Okręgowy w S., w sprawie z powództwa M. R. (1) przeciwko (...) sp. z o.o. w S. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, która toczyła się pod sygn. akt (...)

i zakończyła prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo. Sąd Okręgowy wskazał, że podziela ocenę prawną przedmiotowej ugody wyrażoną przez Sąd Okręgowy w S. w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 czerwca 2017 r. oraz przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w uzasadnieniu wyroku z dnia (...), zwłaszcza pod kątem jej skuteczności wobec powodowej Spółki.

Odnosząc się do czynności prawnej, której powódka domaga się uznania za bezskuteczną, Sąd Okręgowy powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego wskazał, że wyrażony jest pogląd, zgodnie z którym, powództwo w trybie art. 527 k.c. nie może dotyczyć majątkowych umów małżeńskich, bowiem znajduje do nich zastosowanie art. 47⁽¹⁾ k.r.o. a skarga pauliańska może dotyczyć czynności prawnych obrotu prawami i rzeczami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2011 r., I CSK 616/10, LEX nr 1055017). Jednak w ocenie Sądu umowa pozwanych z dnia 26 listopada 2014 r., wbrew swojej nazwie nie stanowi małżeńskiej umowy majątkowej w rozumieniu art. 47 § 1 kro. Celem małżeńskiej umowy majątkowej jest bowiem ustalenie zasad, według których kształtować się mają wzajemne stosunki majątkowe małżonków, a więc uregulowanie

- w granicach dozwolonych przez prawo - istnienia i zakresu wspólności ustawowej. Umowy takiej nie stanowią natomiast dyspozycje małżonków polegające na przesunięciu poszczególnych składników, pomiędzy masami majątkowymi. Sąd Okręgowy podniósł, że skład poszczególnych mas majątkowych określony przez przepisy art. 31 i 33 kro może zostać zmieniony jedynie w intercyzie. Natomiast analiza § 2 i 3 umowy z dnia 26 listopada 2014 r. prowadzi do wniosku, że M. R. (1) jako właściciel konkretnej nieruchomości, stanowiącej jej majątek osobisty, przesunęła ten składnik majątkowy do majątku wspólnego. Umowa ta, dotycząca określonego okresu

w przeszłości, jak wynika z jej treści, miała skutek wyłącznie wobec jednej tylko nieruchomości – działki nr (...), którą pozwana nabyła w drodze umowy o dział spadku i zniesienie współwłasności. W takiej sytuacji, umowy tej nie można zakwalifikować jako spełniającej przesłanki z art. 47 §1 kro. Powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 1963 r., w sprawie III Co 24/63 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 1992 r. Sąd Okręgowy wskazał, że zawarta przez pozwanych umowa może być przedmiotem zaskarżenia w drodze skargi paulińskiej. Podniósł, że wskazane przez powódkę okoliczności potwierdzają, że M. R. (1) zawarła z mężem umowę w celu pokrzywdzenia wierzyciela. Nastąpiło to bowiem w czasie, kiedy toczył się już proces z powództwa Spółki o zapłatę i na dzień przed rozpoznaniem apelacji pozwanych. Nie budzi też wątpliwości, że pozwana nie ma innych składników majątku ani też źródeł dochodu, z których zaspokoić mógłby się wierzyciel, co wynika choćby z treści składanych przez nią oświadczeń o stanie majątku (...). W takiej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego należało uznać, że dokonując zaskarżonej czynności pozwana chciała uniemożliwić powódce dokonanie skutecznej egzekucji z jedyne go składnika

swojego majątku. Stan pokrzywdzenia wierzyciela zawartą umową jest więc bezsprzeczny. Natomiast wobec tego, że stroną umowy był mąż M. R. (1) powódka korzysta z domniemania, wynikającego z art. 527 § 3 k.c., że pozwany wiedział o tym, iż jego żona działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

Zdaniem Sądu Okręgowego zostały spełnione przesłanki warunkujące możliwość uwzględnienia powództwa w całości.

Odnosząc się do kwestii procesowych, podnoszonych przez pozwanych w składanych pismach procesowych Sąd I-szej instancji wskazał, że nie podzielił podnoszonych przez nich zarzutów. Jego zdaniem doprecyzowanie żądania pozwu nie spowodowało zmiany powództwa, bowiem pozew zawierał w tym zakresie wszystkie wymagane wiadomości, pozwalające określić wolę Spółki. Powódka nie występowała z nowym żądaniem, gdyż nie domagała się ochrony innej niż dotychczas wierzycielności, ani też w zmienionym zakresie. Nie podlegały zatem badaniu kwestie terminu z art. 534 k.c. Nie było również zdaniem Sądu Okręgowego dopuszczalne ponowne badanie wartości przedmiotu sporu.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd Okręgowy oparł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Wskazał, że powódka poniosła koszty w postaci: opłaty od pozwu – 2.550 zł (Sąd Rejonowy) + 200 zł (powódka po przekazaniu sprawy do Sądu Okręgowego w S., została omyłkowo wezwana do uzupełnienia opłaty w kwocie 200 zł zamiast w prawidłowo ustalonej wysokości 2.000 zł), koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7200 zł a ustalona podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804, t.j. Dz.U. 2018, poz. 265), w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r., który ma

w przedmiotowej sprawie zastosowanie z uwagi na datę wniesienia pozwu, opłaty od zażalenia w postępowaniu zabezpieczającym w kwocie 30 zł oraz 1800 zł kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, obliczonych na podstawie § 10 ust. 2 pkt 1 w związku z § 2 pkt 6 cytowanego wyżej rozporządzenia (25 % stawki minimalnej), co łącznie daje kwotę 11.780 zł, którą to kwotę pozwani powinni zwrócić powódce łącznie, gdyż brak jest podstaw do przyjęcia ich solidarnej odpowiedzialności za koszty procesu w przedmiotowej sprawie. Na zasadzie art. 102 k.p.c., Sąd nie obciążył pozwanych pozostałymi kosztami sądowymi.

Wyrok w drodze apelacji zaskarżyli pozwani, zarzucając naruszenie:

1. art. 379 pkt. 5 w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 1 i art 45 ust. 1 Konstytucji RP mające wpływ na wynik sprawy poprzez naruszenie zasady bezstronności i niezawisłości sędziowskiej i odpowiadającego im obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron przez sędziego polegające na wspólnym z Sądem, sformułowaniu roszczenia pozwu stronie powodowej oraz przeprowadzeniu z urzędu dowodów zamiast strony powodowej i pominięciu wszystkich wniosków dowodowych strony pozwanej i wydaniu orzeczenia przez przygotowany przez Sąd z urzędu materiał dowodowy,

2. art. 129 § 2 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. poprzez błędne przyznanie mocy dowodowej kserokopiom dokumentów niepoświadczonych za zgodność przez występującego w sprawie radcę prawnego, a załączonych do pisma powoda z dnia 5 stycznia 2022 roku oraz pozwu, w sytuacji, gdy pisma takie nie mogą być uznane za dokument i nie mogą być podstawą do prowadzenia dowodów i czynienia ustaleń faktycznych w sprawie,

3. naruszenie art. 130(1a) k.p.c. w związku z art. 130³ k.p.c., poprzez nie wezwanie powoda do uiszczenia opłaty od rozszerzonego powództwa, co nastąpiło w piśmie procesowym powoda z dnia 12 kwietnia 2021 roku oraz z dnia 14 grudnia 2021 roku oraz uznanie przez Sąd że mamy do czynienia z nieznaną w procedurze cywilnej instytucji sprecyzowaniu roszczenia zamiast rozszerzeniem powództwa,

4. art. 187 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., w związku z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. poprzez brak zawieszenia postępowania sądowego mimo braku wypełnienia przez stronę powodową zobowiązania Sądu i wskazanie prawidłowego roszczenia co doprowadziło do sytuacji, iż pełnomocnikowi zawodowemu w redakcji treści żądania pozwu pomógł Sąd i została ona uzgodniona

we współpracy z Sądem orzekającym co nie pozwala ustalić czy żądanie pozwu pochodzi od strony powodowej czy od Sądu,

5. art. 193 § 1 k.p.c. poprzez nie zastosowanie gdy strona powodowa dwukrotnie rozszerzała powództwo i w sprawie mieliśmy do czynienia

z rozszerzeniem powództwa w przedmiotowej sprawie poprzez zmiany żądań pozwu, które to żądania zostały zgłoszone w 2021 roku pismami z dnia

12 kwietnia 2021r. oraz z dnia 14 grudnia 2021r., co doprowadziło do błędnego uznania że roszczenia nr (...) były dochodzone pierwotnie przez powoda

w sytuacji gdy zostało zmienione zarówno żądanie jak i jego podstawa.

6. art. 193 § 3 k.p.c. poprzez niezastosowanie i przyjęcie ze roszczenie nr 2 oraz roszczenie nr 3 wniesione przez stronę powodową jest roszczeniem tożsamym z roszczeniem, wniesionym pozwem w dniu 21 marca 2016 roku

i wywołuje skutki od chwili złożenia pozwu gdy bezsprzecznie powyższe żądania zostały zgłoszone dopiero w 2021 roku i zmieniały zakres żądania jak

i jego podstawę faktyczną a skutki wytoczenia powyższego roszczenia należy ustalać na chwilę, prawidłowego doręczenia nowych roszczeń Strony pozwanej,

7. art. 232 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy działania Sądu z urzędu polegające na uzupełnieniu z urzędu podstawy faktycznej żądania, i do poszukiwania dowodów,

8. art. 205¹² § 2 k.p.c. w zw. a art. 299 k.p.c., a w rezultacie nierozpoznanie istoty sprawy przez nierozpoznanie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron zgłoszonego na rozprawie z dnia 7 grudnia 2021 roku, co doprowadziło do niezasadnego przyjęcia przez Sąd I instancji charakteru umowy cesji oraz charakteru umowy majątkowej małżeńskiej pomimo nie przeprowadzenie dowodu w tym zakresie,

9. naruszenie art. 235¹ par. 1 pkt 2. poprzez pominięcie przez Sąd I instancji wszystkich wniosków dowodowych strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania U. K. (1) pomimo że wnioskowany dowód był przeprowadzany przez Sąd orzekający oraz wniosku dowodowego zgłoszonego pismem pozwanego z dnia 9 lutego 2022 roku i oparcie ustaleń faktycznych sprawy na uzasadnieniu orzeczeń w sprawie o sygn. (...) co doprowadziło w istocie do nie rozpoznania istoty sprawy,

10. naruszenie art. 229 k.p.c. poprzez bezzasadne przyjęcie w treści uzasadnienia wyroku że w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia

z umową majątkową małżeńską w sytuacji gdy sam powód w swoim roszczeniu określał powyższą umowę jako umowę majątkową małżeńską i nie kwestionował jej charakteru, co spowodowało że Sąd z urzędu zmienił treść roszczenia powoda oraz sam postawił zarzut i go rozpoznał pomimo bezpośredniego przyznania przez stronę powodową, że mamy do czynienia z umową majątkową małżeńską

a charakter powyższej umowy nie był kwestionowany przez stronę powodową,

11. art. 230 k.p.c. poprzez uznanie przez Sąd I instancji, że okoliczność bezskutecznej egzekucji do majątku pozwanej M. R. (1) jest okolicznością bezsporną w sytuacji wskazania przez powoda w mowie końcowej wyegzekwowania kwoty ponad 4.000 złotych, a powód do powyższej okoliczności nie mógł odnieść się w trakcie procesu, gdyż twierdzenia te padły już po zakończeniu rozprawy,

12. art. 233 § 1 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy, poprzez dowolną

ocenę materiału dowodowego niezgromadzonego w aktach sprawy i zasądzenia roszczenia na podstawie oceny aktu notarialnego nieujawnionego w aktach sprawy jako materiał dowodowy,

13. art. 233 § 1 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy, poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego niezgromadzonego w aktach sprawy i uznanie, że egzekucja w stosunku do pozwanej M. R. (1) jest bezskuteczna na chwilę wydania orzeczenia bez zaoferowania na tą okoliczność dowodów i twierdzeń przez stronę powodową,

14. art. 233 § 1 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego i oparcie twierdzeń o domniemanej umowie darowizny na materiale dowodowym nie wprowadzonym do procesu do którego to materiału pozwani nie mogli się odnieść.,

15. art. 224 § 1 k.p.c. poprzez przedwczesne zamknięcie rozprawy i wydanie merytorycznego orzeczenia bez przeprowadzenia wszystkich dowodów zawnioskowanych przez pozwanych, co do których Sąd I-szej instancji nie zajął stanowiska, a w szczególności wniosków zgłoszonych w pismach dnia 9 lutego 2022 r. oraz wniosku o przesłuchanie stron,

16. art. 210 § 3, art. 235 i 236 k.p.c. poprzez dokonywanie ustaleń faktycznych na podstawie akt sprawy sygn. akt. (...) toczącej się przed Sądem Okręgowym w S. w której to pozwany K. R. nie brał udziału. Oparcie orzeczenia o ustalenia poczynione w innej sprawie prawidłowo nie wprowadzonych do materiału dowodowego postępowania, co stanowi rażące naruszenie procedury cywilnej. Postępowanie dowodowe powinno być przeprowadzone przed sądem orzekającym zgodnie z zasadą bezpośredniości,

17. art. 321 § 1 k.p.c. poprzez wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie nieobjętym żądaniem pozwu i poddanie ocenie charakteru umowy majątkowej małżeńskiej gdy zgodnie z twierdzeniami powoda i pozwanego powyższa umowa była umową majątkową małżeńską,

18. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie przez Sąd I-szej instancji w uzasadnieniu wyroku dowodu na okoliczności ustalone w uzasadnieniu wyroku, brak w motywach zaskarżonego wyroku jednoznacznego wskazania przyczyn, z powodu których Sąd pierwszej instancji uznał, że mamy do czynienia z umową przelewu wierzytelności i nie dokonania oceny tej umowy, zwłaszcza brak jednoznacznego wskazania, i przeprowadzenia postępowania dowodowego z pozostałego materiału dowodowego. Sąd równocześnie nie poddał analizie umowę ugody zawartej pomiędzy M. R. (1) a U. K. (2).

Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego mogąca mieć wpływ na treść-orzeczenia, a polegająca na przyjęciu, iż:

a) umowa majątkowa małżeńska z dnia 26 listopada 2014 r., wbrew swojej nazwie nie stanowi małżeńskiej umowy majątkowej w rozumieniu art. 47§ 1 kro, gdy okoliczność powyższa nie była kwestionowana przez żadną ze stron

b) umowy powierniczego przelewu wierzytelności" i pominięcia dowodu z zeznań U. K. (1) oraz stron postępowania i zastąpieniem powyższych dowodów ustaleniami w innej sprawie.

c) ustalenia bez zaprezentowanego przez stronę powodową materiału dowodowego że egzekucja w stosunku do M. R. (1) w roku 2022 jest bezskuteczna pomimo innych twierdzeń strony powodowej i braku zaprezentowania na tą okoliczność materiału dowodowego.

Ponadto skarżący zarzucili naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1.art. 528 k.c. w zw. z art. 527 k.c. poprzez nieokreślenie w zaskarżonym wyroku umowy majątkowej małżeńskiej, której ochronie ma służyć wyrok Sądu Okręgowego w S. i Sądu Apelacyjnego w Lublinie,

2.art. 527 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż pozwana M. R. (1) uzyskała korzyść majątkową mimo okoliczności że pozwana M. R. (1) w skutek zaskarżonej czynności żadnej korzyści majątkowej nie uzyskała.

3. art. 527 k.c. poprzez błędne uznanie, iż pozwana M. R. (1) posiada legitymację czynną do bycia pozwaną w tym procesie, gdyż bezsprzecznie korzyści majątkowej z tytułu umowy rozszerzenia wspólności majątkowej nie uzyskała,

4. art. 527 k.c. poprzez błędne zastosowanie i uznanie, iż dla ochrony wierzyciela wymagane jest uznanie czynności prawnej pozwanych za bezskuteczną podczas gdy wierzytelność wynikająca z rzeczonych wyroków została ugodzona - umową z dnia 20 czerwca 2016r. i w ten sposób wierzytelność wygasła,

5. art. 527 k.c. poprzez nieudowodnienie bezskutecznej egzekucji w stosunku do pozwanej- M. R. (1),

6. art. 534 k.c.- poprzez niezastosowanie w powyższej sprawie gdy bezsprzecznie od chwili zgłoszenia roszczenia (...) i uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną upłynął okres lat pięciu do uznania czynności za bezskuteczną,

7. art. 65 § 2 k.c. poprzez wadliwą wykładnię woli „umowy powierniczego przelewu wierzytelności” łączącej U. K. (1) oraz spółkę (...)’ (...) "sp. z o. o. lub też brak tejże wykładni,

8. art. 65 §2 k.c. poprzez wadliwą wykładnię woli umowy majątkowej zawartej przez pozwanych jako małżonków w formie aktu notarialnego z dnia 26 listopada 2014 sporządzonego przed notariuszem M. T.,

9. art. 47 § 1 k. r. o. poprzez błędne uznanie, iż skarga pauliańska z art. 527 k.c. znajduje zastosowanie do umowy małżeńskiej majątkowej pozwanych w sytuacji, gdy Sąd bezsprzecznie w uzasadnieniu stwierdza że takowego zastosowani nie znajduje,

10. art. 59 k.c. poprzez niezastosowanie i stwierdzenie nieważności umowy małżeńskiej majątkowej po terminie rocznym mimo faktu że powyższa umowa nie była kwestionowana przez stronę i strona w pozwie nie wskazywała, że wnosi o ubezskuteczenie umowy majątkowej małżeńskiej,

11. art. 3 ust. 1 u.k.s.c. poprzez rozpoznanie nieopłaconych, pism zawierające oświadczenie o rozszerzenie powództwa, pomimo, braku prawidłowej opłaty i wydanie na podstawie powyższych pism orzeczenia kończącego sprawę.

Pozwani wnieśli o:

uchylenie wyroku i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa

zasądzenie od powodowej spółki na rzecz pozwanego K. R. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych;

kosztów procesu od roszczenia pierwotnie dochodzonego pozwem z dnia 21 marca 2016 roku za obie instancję według norm przepisanych.

kosztów procesu od roszczenia zgłoszonego w dniu 12 kwietnia 2021 roku za obie instancję według norm przepisanych

kosztów procesu od roszczenia zgłoszonego w dniu 14 grudnia 2021 roku za obie instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o ich oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja pozwanych nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu

o właściwie zgromadzone i ocenione dowody. Sąd Apelacyjny przyjmuje te ustalenia za własne bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Zarzuty skarżących zarówno naruszenia prawa procesowego, jak i materialnego nie zasługują na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów apelujących, w pierwszej kolejności należało poddać ocenie zarzut nieważności postępowania, skoro jego uwzględnienie prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku i zniesienia postępowania dotkniętego nieważnością bez potrzeby odnoszenia się do pozostałych zarzutów apelacji. Skarżący nieważność postępowania upatrywali w naruszeniu normy prawnej określonej w art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 323 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Powołany przez apelujących art. 379 § 1 pkt 5 k.p.c. dotyczy pozbawienia stron możliwości obrony swych praw. Ma miejsce to wówczas, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem w danej instancji wyroku (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 1974 r. w sprawie II CR 155/74). Z opisaną sytuacją nie mamy do czynienia w sprawie niniejszej. Pozwani byli reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika

w postępowaniu przed Sądem I-szej instancji i nie wynika, aby na jakimkolwiek jego etapie nie brał on udziału w sprawie z uwagi na uchybienie Sądu. Uzasadniając zarzut pozbawienia ich możliwości obrony praw pozwani twierdzili, że Sąd Okręgowy wspólnie z powodem formułował roszczenia pozwu oraz przeprowadził z urzędu dowody zamiast uczynić to z inicjatywy strony powodowej. Powołane uchybienia nie miały miejsca w sprawie, a nawet ich zaistnienie nie świadczyłyby o pozbawieniu pozwanych możliwości obrony ich praw. Nie znajdujące oparcia w aktach sprawy niniejszej było przypisanie Sądowi Okręgowemu formułowanie roszczenia pozwu, a tym bardziej pomoc w tym zakresie świadczona powodowej Spółce. Wnosząc pozew w niniejszej sprawie, powodowa Spółka określiła czynność prawną dokonaną przez pozwanych, której domaga się uznania za bezskuteczną względem siebie, określając ją jako umowę majątkową małżeńską zawartą przez pozwanych jako małżonków w formie aktu notarialnego dnia 26.11.2014 r. W uzasadnieniu pozwu powódka opisała wierzytelność, dla ochrony której wystąpiła z pozwem w sprawie niniejszej, wskazując, że wynika z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 6 listopada 2012 roku wydanego w sprawie (...). Z uwagi na nie do końca jasne sprecyzowanie jej zakresu, zarządzeniem sędziego z dnia 10 marca 2021 r. pełnomocnik powódki został zobowiązany do doprecyzowania żądania, poprzez wskazania zakresu wierzytelności, której ochrony dochodzi w niniejszym postępowaniu, tj. czy chodzi o całą wierzytelność z tytułu wykonawczego w sprawie (...), czy jej część, a jeśli tak to jaką konkretnie (k. 357).

W odpowiedzi na powyższe żądanie, powodowa Spółka wskazała wierzytelność, której domaga się ochrony i była to wierzytelność tożsama, ze wskazaną w uzasadnieniu pozwu. Doprecyzowała jedynie, że domaga się jej ochrony w całości.

Następnie w piśmie z dnia 14 grudnia 2021 roku wskazała, że domaga się ochrony wierzytelności w całości tj. co do kwoty 91.977,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty od dnia 11 czerwca 2011 roku oraz kosztami sądowymi w wysokości 3.855,75 zł (k.420).

W oparciu o powyższe okoliczności nie można uznać, aby Sąd Okręgowy wyręczył powódkę w sformułowaniu żądania pozwu, które ostatecznie zostało określone przez samą powodową Spółkę. W postępowaniu Sądu nie sposób dostrzec jakichkolwiek nieprawidłowości.

Zgodnie z treścią art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna.

W sytuacji gdy co do treści żądania zgłoszonego w pozwie występują wątpliwości czy nieścisłości wymagające wyjaśnienia lub doprecyzowania to mamy od czynienia z niedokładnie określonym żądaniem, a tym samym brakiem formalnym pozwu, co wymaga uzupełnienia lub poprawienia w trybie art. 130 k.p.c., a doprecyzowanie żądania jest jedynie innym określeniem tej procedury.

Powinność powoda dokładnego określenia żądania, skorelowana jest z treścią art. 321 k.p.c., zgodnie z którym Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Z treści pozwu powinno zatem jednoznacznie wynikać, w jakim zakresie strona żąda udzielenia jej ochrony prawnej, a niespełnienie tego warunku skutkuje zainicjowaniem procedury naprawczej (art. 130 k.p.c.), tj. wezwaniem strony do dokładnego określenia żądania, przy czym jego sprecyzowanie winno nastąpić na etapie postępowania przed Sądem I-szej instancji.

W sytuacji zatem, gdy w pozwie powodowa Spółka nie sprecyzowała dostatecznie swojego żądania to prawidłowe było jej wezwanie do usunięcia dostrzeżonego braku i w działaniu sądu nie można stwierdzić żadnych nieprawidłowości.

Także zarzut pozwanych przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy dowodów z urzędu okazał się niezasadny. Podkreślić należy, że istotne w sprawie ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy oparł na dokumentach prywatnych oraz urzędowych. Odnosnie dokumentów prywatnych to zostały one dołączone przez powódkę do pozwu w formie kserokopii, a następnie oryginałów, tj. umowa z dnia 1 czerwca 2011 r., której przedmiotem był dział spadku i zniesienie współwłasności (k. 9-11), umowa powierniczego przelewu wierzytelności (k.14), informacja od komornika sądowego o wysłuchaniu wierzyciela przed umorzeniem postępowania (k.16). Natomiast na podstawie art. 248 k.p.c. powódka wносиła zwrócenie się do notariusza M. T. do przedłożenia aktu notarialnego nr Rep. A (...) mocą której w skład majątku objętego ustawową wspólnością majątkową małżeńską weszła zabudowana nieruchomości oznaczona jako działka (...) położona w miejscowości S. przy ul. (...). Nadto powódka w uzasadnieniu pozwu powołała jako dowód nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w sprawie (...), wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie (...) utrzymujący w mocy nakaz zapłaty, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 listopada 2014 r. (...). W poczet materiału dowodowego w sprawie niniejszej został włączony także wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 19 czerwca 2017 roku ze sprawy (...) (k. 314 v), na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku, Sąd Okręgowy wydał postanowienie o załączeniu w poczet materiału dowodowego dokumentów z akt sprawy (...) (k. 412 v), uszczegóławiając następnie w dniu 23 maja 2022 roku, że chodzi m.in. o wyroki Sądów obu instancji, czyli także wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawie (...) (k.520). Z powyższego wynika, że Sąd Okręgowy orzekał w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i były to dowody dopuszczone na wniosek powodowej Spółki, a na postępowanie w sprawie (...) powoływali się sami pozwani (k. 149). Także wbrew skarżącym nie doszło w sprawie niniejszej do uzupełnienia z urzędu podstawy faktycznej żądania, która była konsekwentnie podtrzymywana przez powódkę aż do zakończenia postępowania w sprawie niniejszej i Sąd Okręgowy nie wyrećcał powódki w poszukiwaniu dowodów, a jak wskazano wyżej oparł się na dowodach wskazanych w pozwie. Ponadto co do orzeczeń w sprawie (...) (i (...) Sądu Apelacyjnego w Lublinie) Sąd był zobligowany je uwzględnić z uwagi na treść art. 365 k.p.c. W tej sytuacji zarzut skarżącej naruszenia art. 232 k.p.c. okazał się chybiony.

Nieuzasadniony jest także zarzut naruszenia art. 129 § 2 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c., który pozwani uzasadnili przyznaniem mocy dowodowej kserokopiom dokumentów niepoświadczonych za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego, które zostały dołączone do pisma z dnia 5 stycznia 2022 roku oraz pozwu. Jak wynika z akt sprawy do powołanego pisma powód dołączył kserokopię nakazu zapłaty z dnia 18 stycznia 2012 roku wydanego

w sprawie (...) oraz kserokopię wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 6 listopada 2012 r. wydanego w sprawie (...). Oryginały orzeczeń tych znajdują się w załączonych do akt sprawy aktach sądowych za sygnaturą (...) Sądu Okręgowego w S.. Nadto powódka do akt sprawy dołączyła poświadczoną za zgodność umowę powierniczego przelewu wierzytelności zawartą w dniu 3 sierpnia 2011 r. (k.60), potwierdzony za zgodność dokument pochodzący od komornika sądowego z dnia 23 listopada 2022 r. „ wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania

w trybie art. 827 k.p.c.” (k. 62). Dołączony został także wypisy aktu notarialnego z dnia 26 listopada 2014 r. w formie którego zawarta została przez pozwanych umowa majątkowa (k.69) oraz wypis aktu notarialnego z dnia 1 czerwca 201 r. w formie którego została zawarta umowa działu spadku i zniesienia współwłasności (k.81) i o dołączenie ich wnosila powodowa Spółka.

Także zarzut naruszenia art. 130 (1a) k.p.c. w zw. z art. 130⁽³⁾ k.p.c. jest chybiony. Wbrew skarżącym, w piśmie procesowym z dnia 12 grudnia 2021 r. oraz w piśmie z dnia 14 grudnia 2021 r. powodowa Spółka nie dokonała rozszerzenia powództwa. Domagając się uznania za bezskuteczną względem powódki czynności prawnej w postaci zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej przez pozwanych jako małżonków w formie aktu notarialnego sporządzonego dnia 26 listopada 2014 r. powodowa Spółka określiła wierzytelność, której domaga się ochrony odwołując się do wyroku Sądu w sprawie (...) zasądzającego kwotę 91977 zł z odsetkami i kosztami procesu, ale jako wartość przedmiotu sporu wskazała kwotę 51.000 zł.

Postanowieniem z dnia 21 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w S. sprawdził wartość przedmiotu sporu i ustalił ją na kwotę 91 000 zł (k. 122).

W dalszym toku postępowania powodowa spółka w żadnym razie nie rozszerzała powództwa, a jedynie doprecyzowała zakres wierzytelność, której domaga się ochrony i ostatecznie w piśmie z dnia 14 grudnia 2021 roku wskazała, że domaga się ochrony wierzytelności w całości tj. co do kwoty 91.977,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty od dnia 11 czerwca 2011 roku oraz kosztami sądowymi w wysokości 3.855,75 zł (k.420). W sytuacji, gdy nie doszło do rozszerzenia powództwa a jedynie jego doprecyzowania, to Sąd Okręgowy nie miał obowiązku pobierać opłaty sądowej. Nawet uznanie, że nastąpiło rozszerzenie powództwa – nie uzasadniało zwrotu pozwu w tym zakresie z uwagi na brzmienie art. 130² § 2 k.p.c., który dla tego rodzaju sytuacji nie wprowadza sankcji w postaci zwrotu pozwu, a nakazuje prowadzenie sprawy bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że brak opłaty od pozwu stanowi jego brak fiskalny i w sytuacji, gdy sprawie został nadany bieg, to w ramach apelacji nie podlegają już kontroli braki fiskalne pozwu. Na tym etapie postępowania nie można już zwrócić pozwu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało już wyjaśnione, że zwrot pozwu z powodu nieusunięcia jego braków fiskalnych nie jest możliwy po nadaniu mu biegu przez przewodniczącego (postanowienia Sądu najwyższego z dnia 22 sierpnia 1974 r., II CZ 133/74, nie pub. I z dnia 19 października 1988 r. I Cz 111/88, uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 26 października 2016 r., III CZP 44/188, OSNC 2017, nr 4, poz. 38).

Niezrozumiały jest także zarzut skarżących naruszenia art. 187 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. Nie można zgodzić się z apelującymi, że powodowa Spółka nie wypełniła zobowiązania Sądu. Z akt sprawy niniejszej wynika, że powódka zarządzeniem z dnia 10 marca 2021 roku została wezwana do doprecyzowania żądania poprzez wskazanie zakresu wierzytelności, której ochrony dochodzi w niniejszym postępowaniu, to jest czy chodzi o całą wierzytelność z tytułu wykonawczego w sprawie (...), czy jej część, a jeśli tak, to konkretnie jaką – w terminie 14 dni pod rygorem zawieszenia postępowania. W piśmie z dnia 12 kwietnia 2021 roku powódka wykonała zarządzenie i wskazała, że domaga się uznania czynności prawnej za bezskuteczną w celu ochrony wierzytelności należnej jej od pozwanej M. R. (1) zgodnie z treścią tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt (...) w całości tj. co do kwoty 91.977,00 zł wraz z kosztami sądowymi w wysokości 3.855,75 zł.

Na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku i w piśmie z k.420 pełnomocnik powódki wskazał, że ochronie podlega wierzytelność w kwocie 91. 977 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 3.855 zł.

W świetle powyższych okoliczności, nie można uznać, że powodowa Spółka nie wypełniła zobowiązania Sadu, skoro udzieliła odpowiedzi na wezwanie Sądu.

Także zarzut pozwanym naruszenia art. 193 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie nie znajduje uzasadnienia. Zgodnie z jego dyspozycją, jeżeli powód występuje z nowym roszczeniem zamiast lub obok roszczenia pierwotnego, skutki przewidziane w artykule poprzedzającym rozpoczynają się z chwilą, w której roszczenie to powód zgłosił na rozprawie w obecności pozwanego, w innych zaś wypadkach – z chwilą doręczenia pozwanemu pisma zawierającego zmianę i odpowiadającego wymaganiom pozwu.

W sprawie niniejszej powyższa regulacja nie znajduje zastosowanie z tej przyczyny, że powódka wystąpiła tylko z jednym roszczeniem tj. żądaniem uznania za bezskuteczną czynności prawnej w postaci umowy majątkowej małżeńskiej zawartej przez pozwanym w dniu 26 listopada 2014 r. w celu ochrony przysługującej jej wierzytelności wynikającej z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 listopada 2012 roku wydanego w sprawie sygn. akt (...), a w czasie toczącego się postępowania doprecyzowała jedynie zakres wierzytelności, której ochrony się domaga. Nie zgłaszała żadnych innych roszczeń, a zatem niezasadne jest stanowisko skarżących, że wystąpiła z roszczeniem nr (...) i winny być do nich zastosowane skutki wynikające z art. 193 § 3 k.p.c. Wbrew skarżącym, także podstawa faktyczna żądania pozwu nie została zmieniana w trakcie toczącego się postępowania, powódka konsekwentnie wskazywał, że dokonana przez pozwanym czynność prawna wyżej opisana spowodowała jej pokrzywdzenie, skoro prowadzona przeciwko pozwanej M. R. (1) egzekucja okazała się bezskuteczna.

Chybiony także okazał się zarzut naruszenia art. 205¹² § 2 k.p.c. w zw.

z art. 299 k.p.c. Uzasadniając go skarżący wskazują, że nie rozpoznano wniosku dowodowego powoda o przesłuchanie stron zgłoszonego na rozprawie z dnia

7 grudnia 2021 r. Jak wynika z akt sprawy, pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 23 maja 2022 roku oświadczył że nie składał takiego wniosku, a jak składał to już go nie popiera.

Z protokołu rozprawy z dnia 7 grudnia 2021 roku wynika, że taki wniosek popierał pełnomocnik pozwanej (który nie został zgłoszony w sprawie niniejszej), jednakże na rozprawie w dniu 23 maja 2023 r. pełnomocnicy pozwanym oświadczyli, że nie składają już wniosków dowodowych.

Także zarzut naruszenia art. 235⁽¹⁾ § 1 pkt 2 k.p.c. okazał się niezasadny.

W piśmie z dnia 9 lutego 2022 roku, pełnomocnicy pozwanym wnosili o dopuszczanie dowodu z odpisu ksiąg rachunkowych powoda i słusznie Sąd Okręgowy pominął ten wniosek dowodowy jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej. Skarżący w oparciu o powyższy dowód zmierzali zakwestionować nabycie przez powódkę od U. K. (1) wierzytelności do której doszło na skutek umowy powierniczego przelewu wierzytelności zawartej w dniu (...) r. z powodową Spółką. Powyższa okoliczność została przesądzona przez Sąd Okręgowy w S. w oparciu o prawomocny wyrok z dnia (...) r. wydany w sprawie (...), którym utrzymano w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w S. z dnia 18 stycznia 2012 r. w sprawie o sygn. akt (...) w części tj. do kwoty 91.977 zł należności głównej i odsetek od tej kwoty, a także kwoty 3.885,75 zł kosztów procesu. Apelacja od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie

(...) i niedopuszczalne jest ponowne badanie skuteczności wskazanej wyżej umowy z uwagi na treść art. 365 § 1 k.p.c. zgodnie z którym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Związanie prawomocnym orzeczeniem oznacza, że inne sądy muszą je respektować i nie mogą go ani zmieniać, a nie podejmować działań nie uwzględniających faktów jego wydania.

W sprawie (...) Sądu Okręgowego w S. przesądzono, że powodowej Spółce przysługuje wierzytelność względem M. R. (1) w związku z zawartą przez powódkę z U. K. (1) umową powierniczego przelewu wierzytelności. Skoro Sąd orzekający w sprawie niniejszej związany był zapadłym w w/w tym wyrokiem, to w oparciu o powołany przez pozwanych dokument nie mógł odmiennie rozstrzygnąć kwestii skuteczności umowy powierniczego przelewu wierzytelności zawartej w dniu 1 czerwca 2011 r.

Także prawidłowo Sąd Okręgowy pominął na podstawie art. 235⁽²⁾ § 1 pkt 2 k.p.c. wniosek z przesłuchania U. K. (1) jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej. Pozwani wnosili o przesłuchanie świadka na okoliczność rodzaju umowy cesji wierzytelności jaką świadek zawarł z powodem, przyczyn i celu zawarcia powyższej umowy, a także na okoliczność faktu i sposobu zawarcia ugody z M. R. (1), otrzymania środków wskazanych w ugodzie. Jak wskazano wyżej, w sprawie (...) Sądu Okręgowego w S., rozpoznawanej z powództwa M. R. (1) przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności – wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia (...) roku wydanego w sprawie sygnatura akt (...), wyrokiem z dnia 19 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo. W powołanej sprawie, M. R. (1) w podstawie faktycznej żądania, wskazywała właśnie na ugodę zawartą między U. K. (1) a M. R. (1) w dniu 20 czerwca 2016 r. i Sąd Okręgowy oceniał, czy ugoda ta odniosła skutek względem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. i ostatecznie uznał, że takiego skutku nie odniosła. Stanowisko to zaakceptował Sąd Apelacyjny w Lublinie, który w dniu 11 września 2018 roku w sprawie (...) oddalił apelację od powyższego wyroku. Także w tym wypadku z uwagi na treść art. 365 k.p.c. Sądy w niniejszym postępowaniu miały obowiązek przyjąć, że istotna z punktu widzenia zasadności żądania kwestia kształtowała się tak, jak to zostało ustalone w prawomocnym wyroku, czyli, że ugoda z dnia 20 czerwca 2016 roku nie doprowadziła do wygaśnięcia zobowiązania M. R. (1) względem powoda.

Także zarzut skarżących naruszenia art. 229 k.p.c. nie jest zasadny, nie można uznać, aby powodowa Spółka przyznała, że umowa, której domagał się uznania za bezskuteczną była umową małżeńską. Wręcz przeciwnie, gdyż z pisma powódki z dnia 10 stycznia 2022 roku (data wpływu do Sądu Okręgowego w S.) wynika, że w jej ocenie umowa ta miała charakter darowizny, gdyż jej celem nie było ustalenie zasad, według których ukształtowane miały być wzajemne stosunki majątkowe małżonków, a jedynie przesunięcie konkretnego składnika majątku osobistego pozwanej M. R. (1). Powódka dla poparcia swojego stanowiska powołała się także na stanowisko judykatury zgodnie, z którym umowa rozszerzająca wspólność ustawową o przedmiot majątku wchodzący już w chwili jej zawarcia w skład majątku osobistego jednego z małżonków, jest umową zbycia tego przedmiotu. Wyraźnie powódka podkreśliła, że umowa z dnia 26 listopada 2014 roku nie stanowi umowy majątkowej małżeńskiej, a jedynie umowę przesunięcia/nieodpłatnego zbycia składnika majątkowego wchodzącego w skład majątku osobistego pozwanej M. R. (1). Okoliczność, że powódka w żądaniu pozwu określiła umowę, której domaga się uznania za bezskuteczną jako umowę majątkową małżeńską nie oznacza, że rozumiała ją w ten sposób, wynikało to z posłużenia się taką nazwą przez strony umowy. Natomiast o kwalifikacji umowy, przesądza jej treść, a nie użyta nazwa dla jej określenia.

Nie ma natomiast wątpliwości, że umowa zawarta przez małżonków była faktycznie umową nieodpłatnego zbycia, skoro skutek niej doszło tylko do nabycia przez małżonków do wspólności majątkowej małżeńskiej nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), stanowiącej zabudowaną działkę oznaczoną numerem (...) położoną w S. przy ul. (...), która uprzednio należała do majątku osobistego M. R. (1). Tym samym umową z dnia 26 listopada 2014 roku przeniosła ten składnik majątkowy do majątku wspólnego pozwanych.

Niezasadny okazał się także zarzut pozwanych naruszenia art. 230 k.p.c. Wbrew skarżącym nie można przyjąć, że zostali pozbawieni możliwości wypowiedzenia się, co do bezskuteczności egzekucji skierowanej do majątku pozwanej M. R. (1). Powodowa Spółka wnosząc pozew w niniejszej sprawie powoływała się na pismo komornika sądowego z dnia 23 listopada 2014 r., z którego wynikało, że postępowanie egzekucyjne prowadzone względem pozwanej M. R. (1) zostanie umorzone z uwagi na nie odnalezienie majątku dłużniczki (k. 16). W trakcie toczącego się postępowania, pozwana nie twierdziła, że posiada majątek z którego powódka mogłaby się zaspokoić,

a zatem nie kwestionowała wskazywanej przez powoda okoliczności. Nadto na etapie postępowania przed Sądem I-szej instancji, okoliczność ta została potwierdzona przez pełnomocnika powódki na rozprawie w dniu 23 maja 2022 roku, podczas której wskazał, że postępowanie egzekucyjne było po raz trzeci wszczęte przeciwko pozwanej i wyegzekwowana zastała niewielka kwota, czemu pełnomocnicy pozwanych nie zaprzeczyli. Wbrew zarzutowi apelacji zostało to podniesione przed zamknięciem rozprawy (k. 520). Nie można zatem przyjąć, że pozwani zostali pozbawieni możliwości wypowiedzenia się do powyższej okoliczności.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że sama pozwana w swoim oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wskazywała, że nie posiada żadnego majątku (oprócz przedmiotowej nieruchomości stanowiącej współwłasność z mężem), a jej oszczędności to kwota 50 zł, obecnie 250 zł (k. 230 – 233, 593-594), co oznacza, że potwierdziła, iż nie ma majątku, z którego powódka mogłaby się zaspokoić.

Także podniesiony przez skarżących zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. okazał się niezasadny.

Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga od strony wskazania, jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i niemający mocy dowodowej, i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2002 r. sygn. I CKN 132/01, Lex nr 53144). Apelacja pozwanych nie spełnia powyższego wymogu, skoro nie wskazuje dowodów, które w ocenie skarżących zostały nieprawidłowo ocenione przez Sąd I-szej instancji.

Przede wszystkim w oparciu o zaskarżony wyrok nie doszło do zasądzenia roszczenia na rzecz powoda, a ustalenia, że umowa zawarta przez pozwanych w dniu 26 listopada 2014 r. jest bezskuteczna względem powodowej Spółki. Nadto wbrew skarżącym Sąd Okręgowy nie orzekał na podstawie nieujawnionego w aktach aktu notarialnego, ale dokumentów prywatnych i urzędowych szczegółowo wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, o czym była już mowa wyżej.

Zupełnie niezrozumiałe jest stanowisko pozwanych, że Sąd Okręgowy oparł twierdzenia o domniemanej umowie darowizny na materiale dowodowym, który nie został wprowadzony do procesu, do którego pozwani nie mogli się odnieść. Jak wskazano wyżej, powołane w uzasadnieniu dowody wynikają z inicjatywy dowodowej powodowej Spółki, pozwanego lub związania Sądu prawomocnymi orzeczeniami. Wszystkie dowody prawidłowo zostały wprowadzone do sprawy niniejszej. Także skarżący nie wskazują na poparcie swojego twierdzenia żadnego dowodu, który zostałby wprowadzony poza procesem, jak również Sąd Apelacyjny powyższego nie stwierdził, o czym była już mowa wyżej przy ocenie zarzutu z punktu 1 i 7 apelacji.

Także zarzut naruszenia art. 224 § 1 k.p.c. jest niezasadny. Jak wskazano wyżej przy omówieniu zarzutu naruszenia art. 205² § 2 k.p.c. w zw. z art. 299 k.p.c. Sąd Okręgowy prawidłowo pominął wnioski pozwanych o dopuszczenie dowodów zgłoszonych w piśmie z dnia 9 lutego 2022 roku, a zatem nie sposób zgodzić się z apelującymi, że przedwczesne było zamknięcie rozprawy i wydanie merytorycznego orzeczenia, skoro wszystkie dowody w sprawie zostały przeprowadzone.

Także zarzut naruszenia art. 210 § 3 k.p.c., art. 235 i 236 k.p.c. jest niezasadny. Prawidłowo Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o wyrok wydany w sprawie (...) toczącej się przed Sądem Okręgowym w S., skoro zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy, oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 r. Sąd I-szej instancji wskazał, że postanowił zaliczyć w poczet materiału dowodowego dokumenty z akt sprawy (...) i na rozprawie w dniu 23 maja 2022 roku sprecyzował jakie dokumenty zaliczył, wskazując na wyrok Sądu I-szej instancji wraz z uzasadnieniem, wyrok II instancji wraz z uzasadnieniem oraz dokumenty w postaci przelewu wierzytelności. Nie ma natomiast znaczenia, że pozwany K. R. nie brał udziału w powołanym wyżej postępowaniu, gdyż wyrok w niej zapadły był wiążący w sprawie niniejszej niezależnie od tego.

Zupełnie nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. i nie sposób zgodzić się ze skarżącymi, że wyrok wydany w niniejszej sprawie dotyczy innej umowy, aniżeli była zgłoszona w pozwie. Zaskarżonym wyrokiem orzeczono bezskuteczność względem powódki umowy majątkowej zawartej pomiędzy pozwanymi w sprawie niniejszej z dnia 26 listopada 2014 r. przed notariuszem M. R. (2) Nr (...) i takiej też umowy powód domagał się uznania za bezskuteczną.

Niezasadny jest także zarzut skarżących naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., w sytuacji, gdy z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika w oparciu o jakie dowody Sąd Okręgowy poczynił ustalenia w sprawie niniejszej i Sąd Apelacyjny nie ma trudności z odczytaniem motywów, którymi się kierował wydając zaskarżony wyrok. Wbrew skarżącym, Sąd I-szej instancji nie musiał w uzasadnieniu wyroku wskazywać przyczyn, dla których uznał, że powód nabył wierzytelność, której domaga się ochrony w drodze przelewu, skoro okoliczność ta została przesądzona przez Sąd Okręgowy w S., w sprawie (...) rozpoznawanej z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w której prawomocnym wyrokiem z dnia

6 listopada 2012 r. utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w S. w dniu 18 stycznia 2012 roku

w sprawie (...) w części, tj. co do kwoty 91.977 zł należności głównej i odsetek od tej kwoty, a także kwoty 3.885,75 zł kosztów procesu, w pozostałej części nakaz zapłaty uchylił i powództwo oddalił. W podstawie faktycznej powołanego wyżej orzeczenia, Sąd Okręgowy odwołał się do zawartej w dniu 3 sierpnia 2011 roku pomiędzy U. K. (1) a powódką (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowy powierniczego przelewu wierzytelności, na mocy której doszło do przeniesienia na powódki przysługującej wobec pozwanej wierzytelności z tytułu pozostałej części spłaty w kwocie 121.875 zł wraz z odsetkami zgodnie z postanowieniami umowy o dział spadku i zniesienie współwłasności z 1 czerwca 2011 roku.

W sytuacji, gdy Sąd Okręgowy w powołanej wyżej sprawie przesądził skuteczność umowy przelewu i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 91.977 zł, to niedopuszczalne byłoby w niniejszej sprawie ponowne ocenianie ważności umowy przelewu z uwagi na treść art. 365 § 1 k.c., a zatem w sprawie niniejszej niedopuszczalna była ponowna ocena umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Z tej samej przyczyny prawidłowo Sąd nie poddawał analizie umowy ugody zawartą pomiędzy M. R. (1) a U. K. (2),

w sytuacji, gdy była już ona przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w S. w sprawie (...), której przedmiotem było żądanie powodowej Spółki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w postaci wyroku Sądu Okręgowego w S. wydanego w sprawie (...) z dnia 6 listopada 2012 roku.

Zarzut skarżących błędnej oceny umowy majątkowej małżeńskiej z dnia 26 listopada 2014 r. nie podlega ocenie w ramach błędnych ustaleń faktycznych, a ocena zawartej przez strony umowy następuje w kontekście zastosowania prawa materialnego tj. art. 527 § 1 k.c., a nie zarzutów naruszenia prawa procesowego.

Ponadto Sąd Okręgowy bardzo szczegółowo i trafnie wypowiedział się dlaczego uznaje tę umowę za umowę, na podstawie której M. R. (1) dokonała nieodpłatnego przesunięcia składnika majątkowego – działki nr (...) w S. do majątku wspólnego i dlatego umowa ta może być przedmiotem zaskarżenia w drodze skargi pauliańskiej pomimo, że była zawierana przez pozwanych jako umowa majątkowa małżeńska. Sąd Apelacyjny w pełni podziela tę argumentację.

Kwestia pominięcia dowodów z zeznań U. K. (1), zeznań stron oraz przyjęcia bezskuteczności egzekucji została omówiona powyżej.

Nie znajdując podstaw do podzielenia zarzutów skarżących naruszenia prawa procesowego, Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego poczynione na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów.

Także zarzuty naruszenia prawa materialnego nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy w pełni prawidłowo uznał, że zostały spełnione przesłanki do uwzględnienia powództwa

Chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 528 k.c. (w zw. z art. 527 k.c.)

Wbrew skarżącym Sąd Okręgowy w wyroku dokładnie określił jaką umowę zawartą przez pozwanych uznał za bezskuteczną względem powodowej Spółki, wskazując kryteria pozwalające na jej indywidualizację. W wyroku określono datę zawarcia tej umowy, przedmiot umowy, strony umowy oraz notariusza sporządzającego akt notarialny i numer R. A pod którym została ta umowa zarejestrowana. Treść wyroku nie pozostawia wątpliwości, którą umowę Sąd I-szej instancji uznał za bezskuteczną względem powodowej Spółki.

Także zarzut naruszenia art. 527 k.c. nie jest uzasadniony. Wbrew pozwanej nie można przyjąć, że nie uzyskała żadnej korzyści majątkowej kosztem powódki w sytuacji, gdy nieruchomości objęta umową z dnia 26 listopada 2014 roku wyszła z jej majątku osobistego i weszła do majątku jej oraz jej męża objętego wspólnością łączną. Jak wskazał Sąd Okręgowy odwołując się do uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 142/91 w zaistniałej sytuacji (rozporządzenia rzeczą z majątku odrębnego na rzecz innej masy majątkowej - majątku wspólnego) mamy do czynienia z rozporządzeniem na rzecz „osoby trzeciej” – w tym wypadku obojga małżonków, którzy są podmiotami prawa własności majątku wspólnego. W tej sytuacji prawidłowo Sąd Okręgowy uznał, że pozwana posiada legitymację procesową w sprawie niniejszej (art. 531 §1 k.c.) skoro uzyskała korzyść majątkową w postaci prawa własności nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), która weszła do majątku jej oraz jej męża K. R. objętego małżeńską wspólnością łączną.

Także zarzut naruszenia art. 527 k.c. poprzez przyjęcie, że wierzytelność dla której powódka domagała się ochrony, została ugodzona jest niezasadny. Jak wskazano wyżej okoliczność tę skarżąca podnosiła w sprawie (...) domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego i ponowne jej badanie jest niedopuszczalne z uwagi na treść art. 365 § 1 k.p.c., co było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Apelacyjnego w niniejszym uzasadnieniu.

Wbrew skarżącej nie można także przyjąć, że Sąd Okręgowy naruszył art. 534 k.c., zgodnie z dyspozycją którego, uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną nie można żądać po upływie lat pięciu od daty tej czynności.

Powodowa Spółka w sprawie niniejszej wносиła o uznanie za bezskuteczną względem niej umowy zawartej przez pozwanych w dniu 26 listopada 2014 roku, a pozew w sprawie niniejszej wносиła dnia 29 marca 2016 r., a zatem nie ma wątpliwości, że nie doszło do uchybienia w/w terminowi. Jak już wskazano wyżej, powodowa Spółka nie zgłaszała „roszczenia nr (...)”. Jej żądanie od początku procesu było jedno – uznanie powołanej umowy za bezskuteczną, a w trakcie toczącego się postępowania sprecyzowała jedynie zakres wierzytelności, której ochrony się domaga, wskazując, iż ochronie podlega cała wierzytelność wynikająca z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 listopada 2012 roku wydanego w sprawie (...). Należy także dodać, że w świetle art. 130 §3 k.p.c. - pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia.

Także zarzut naruszenia art. 65 § 2 k.c. nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie dokonywał wykładni umowy powierniczego przelewu wierzytelności, skoro był związany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. wydanym w sprawie (...).

Ponadto, jak już wskazano, wbrew wywodom apelacji, Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że umowa, której powodowa Spółka domagała się uznania za bezskuteczną nie była majątkową umową małżeńską, co do której zastosowanie miałby art. 47 k.r.o., a faktycznie umową rozporządzającą nieruchomością.

Podnieść należy, że zawarta przez pozwanych umowa nie miała jedynie charakteru ustrojowego, skoro w jej wyniku doszło do przesunięcia tylko jednego składnika z majątku osobistego pozwanej do majątku wspólnego pozwanych. Jej przedmiotem, wbrew skarżącym nie były zatem inne nieruchomości nabyte przez każdego z małżonków po zawarciu związku małżeńskiego. Wskutek powołanej czynności prawnej doszło do takiego przesunięcia majątkowego między majątkiem osobistym pozwanej a majątkiem objętym wspólnością majątkową pozwanych, że nastąpiło pokrzywdzenie powódki, skoro nie mogła z tego składnika majątkowego przeprowadzić skutecznej egzekucji.

Wbrew skarżącym Sąd Okręgowy mimo, że wskazał, że skarga pauliańska nie może dotyczyć majątkowych umów małżeńskich, to nie przyjął, że w sprawie niniejszej powódka domaga się uznania za bezskuteczną takiej właśnie umowy. Wręcz przeciwnie, gdyż jak wskazał, umowa pozwanych wbrew swej nazwie nie stanowi małżeńskiej umowy majątkowej w rozumieniu art. 47 § 1 k.r.o., skoro jej celem nie było ustalenie zasad, według których mają się kształtować wzajemne stosunki majątkowe małżonków, a zawarta została w celu przesunięcia jednego składnika majątkowego z majątku osobistego pozwanej do majątku wspólnego pozwanych.

Powołując się na stanowisko judykatury, do słusznego wniosku doszedł Sąd I-szej instancji, że umowa zawarta przez pozwanych podlega zaskarżeniu skargą pauliańską. Prawidłowo także Sąd Okręgowy ocenił powołaną umowę w kontekście przesłanek z art. 527 § 1 k.c. i właściwie uznał, że została zawarta w celu pokrzywdzenia wierzyciela – powodowej Spółki. W wyniku jej zawarcia pozwana pozbyła się jednego składnika majątkowego, z którego powodowa Spółka mogła się zaspokoić. Bezsporne jest, że powódce przysługiwała względem pozwanej wierzytelność wynikająca z prawomocnego wyroku i o powyższym wiedziała przed zawarciem tej umowy. Pozwana nie posiada innego majątku, z którego powódka mogłaby się zaspokoić. O powyższym świadczy treść pisma komornika dołączonego przez powódkę do pozwu (k. 16) oraz oświadczenie pełnomocnika powódki, że względem pozwanej było prowadzone już trzecie postępowanie egzekucyjne i wierzytelność, której powódka domaga się ochrony w sprawie niniejszej nie została zaspokojona (k. 520). Także pozwana w trakcie toczącego się postępowania nie wskazywała majątku, z którego powódka mogłaby się zaspokoić, a o braku majątku świadczą składane przez nią wnioski o zwolnienie od opłaty od apelacji i dołączone do nich oświadczenia majątkowe obrazujące jej sytuację finansową. Istnienie przesłanek skargi pauliańskiej ocenia się na dzień zaskarżenia czynności i dotyczy to także możliwości zaspokojenia wierzyciela z majątku pozwanej, a w tej dacie z uwagi na czynność pozwanej nie było to możliwe. Nadto, jak wskazano wyżej nie zostało zakwestionowane przez pozwaną ostateczne umorzenie prowadzonego względem niej postępowania egzekucyjnego.

Także zarzut naruszenia art. 59 k.c. jest niezasadny w sytuacji, kiedy Sąd Okręgowy go w sprawie niniejszej nie stosował, jak również Sąd I-szej instancji nie stwierdzał nieważności umowy zawartej przez pozwanych, a jedynie ustalał jej bezskuteczność względem powodowej Spółki na mocy art. 527 k.c.

Także zarzut naruszenia art. 3 ust. 1 u.k.s.c. nie zasługuje na uwzględnienie. Jak wskazano wyżej powodowa Spółka nie dokonywała rozszerzenia powództwa, a nadto na etapie postępowania apelacyjnego braki fiskalne pozwu nie podlegają już ocenie.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. Powodowa spółka tytułem kosztów postępowania apelacyjnego wydatkowała kwotę 4050 zł tytułem wynagrodzenia jej pełnomocnika (§ 2 pkt 6 w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).